

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΒ

269

27-9-18

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής ; Ν. Καβάλας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2018

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο
Τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Μιχάλη
Καλογήρου

ΘΕΜΑ: Ποινική μεταχείριση οφειλετών του δημοσίου που βρίσκονται σε
αντικειμενική και αιτιατά αδυναμία αποπληρωμής.

Σχετ.: Η με Α.Π. 203/11.9.2018/ <Κ σχετική επιστολή της Ένωσης Φορολογούμενων Ελλάδας,
στην οποία επισημαίνεται η ανάγκη βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την
ποινική ευθύνη όσων οφείλουν στο Δημόσιο και στην οποία η Ένωση καταθέτει
συγκεκριμένες προτάσεις.

Σας υποβάλλω συνημμένη την εν λόγω Επιστολή και παρακαλώ για τις θέσεις των
Υπουργείων στα ζητήματα που τίθενται.

Σελ. 1+4

Ο ΑΝΑΦΕΡΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ένωση Φορολογούμενων Ελλάδας

Η φορολογική δικαιοσύνη είναι υπόθεση όλων

Γ' Σεπτεμβρίου 144, Αθήνα 11251 • Τηλ. 211 189 3883 • E-mail: en.forgreece@gmail.com • Site: www.forologoumenoi.gr

ΑΠ 203/ 11-09-2018/XK

Αθήνα, 11 Σεπτεμβρίου 2018

ΠΡΟΣ

Τον κ. Βουλευτή Ν.Δ. Καβέλας, κύριο Νίκο Παναγιωτόπουλο,

ΘΕΜΑ: Ποινική Μεταχείριση οφειλετών του δημοσίου που βρίσκονται σε αντικειμενική και ανυπατία αδυναμία αποπληρωμής.

Αξιότιμε κύριε Παναγιωτίπουλε

Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή λόγω της ιδιότητάς σας ως μέλους του Ελληνικού Κοινοβουλίου για να σας απασχολήσουμε σχετικά με ένα θέμα που αφορά περιπτώσεις άδυης ποινικής δίωξης σε βάρος οφειλετών του δημοσίου με αντικειμενική αδυναμία καταβολής.

Όπως γνωρίζετε, ο νόμος σχετικά με την ποινική ευθύνη όσων οφείλουν στο Δημόσιο προβλέπει ότι ασκείται ποινική δίωξη για χρέη στο Δημόσιο άνω των 100.000 ευρώ. Το ποσό αυτό είναι εύλογο και προέκυψε μετά την τροποποίηση που επέφερε η παράγραφος 2 του άρθρου 71 του Ν. 4337/2015.

Όμως το νομοθετικό πλαίσιο, που αποσκοπεί στην ποινικοποίηση της παράλειψης καταβολής του οφειλόμενου ποσού στο Δημόσιο, έχει ανάγκη από κάποιες βελτιώσεις που επιβάλλονται τόσο από την κοινή λογική όσο και την κοινωνική αναγκαιότητα για εμπέδωση του κράτους δικαίου.

Η πρώτη προτεινόμενη βελτίωση που θέτουμε υπ' όψιν σας αφορά στην ποινική δίωξη οφειλετών ΕΝΔΙΑ και ΦΑΠ για ποσά που, αθροιζόμενα από το 2010, υπερβαίνουν τα 100.000 ευρώ. Σε αυτή τη περίπτωση ο φόρος δεν έχει υπολογιστεί

7

επί κάποιου χρηματικού ποσού, όπως συμβαίνει στη φορολογία εισοδήματος ή του ΦΠΑ, αλλά επί της υποτιθέμενης αντικειμενικής αξίας ακινήτων, με αποτέλεσμα να μην είναι σίγουρο ότι ο οφειλέτης του Δημοσίου διαθέτει την ρευστότητα για να καταβάλει τον οφειλόμενο φόρο. Ο οφειλέτης ΦΑΠ και ΕΝΦΙΑ δεν εισέπραξε κάποιο ποσό ώστε από αιτό να μπορεί να εξοφλήσει τον φόρο. Εκτιμούμε ότι σε αυτές τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η έλλειψη ρευστότητας του φορολογούμενου είναι αποκλειστικά και μόνο η αιτία που εμποδίζει την καταβολή του φόρου, επιβάλλεται να υπάρχει μια επιείκεια. Θεωρούμε ότι δεν είναι εγκληματίας ο φορολογούμενος που αθροιστικά οφείλει σε ΦΑΠ και ΕΝΦΙΑ από το 2010 έως και σήμερα πάνω από 100.000 ευρώ αλλά δεν κατέβαλε επειδή δεν είχε τα αντίστοιχα εισοδήματα ή καταθέσεις.

Μάλιστα έχουν υποπέσει στην αντίληψή μας αρκετές περιπτώσεις μισθωτών ή συνταξιούχων που είχαν την ατυχία να αποκτήσουν ακίνητη περιουσία με σχετικά μεγάλη αντικειμενική αξία και οι οποίοι σύρονται στα ποινικά δικαστήρια, επειδή δεν μπόρεσαν να αποκτήσουν την απαραίτητη ρευστότητα να εξοφλήσουν τους φόρους τους.

Χαρακτηριστική μάλιστα είναι η ιστορία του φορολογούμενου που έχουμε δημοσιεύσει στην ιστοσελίδα μας: <http://www.forologoumenoi.gr/news/3093-h-proth-poinikh-katadikh-se-fylakish-6-mhnon-gia-chreh-fap-kai-enfia-einai-pragmati-egklimatias-opoios-den-echei-na-plhrosei.html>

Στην ουσία αυτοί οι συμπολίτες μας κατηγορούνται επειδή ο μισθός ή η σύνταξή τους δεν αρκεί για να καλύψουν τον ΦΑΠ ή τον ΕΝΦΙΑ της κατοικίας τους ή άλλου περιουσιακού στοιχείου. Θεωρούμε ότι ειδικά για αυτή τη μικρή αριθμητικά κατηγορία φορολογουμένων υπάρχει περιθώριο να προβλεφθεί νομοθετικά η δυνατότητα να ανακαλείται η αίτηση ποινικής δίωξης του αρμόδιου προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. και η σχετική δίωξη να τίθεται στο αρχείο, αν ύστερα από οίκοθεν έλεγχο στα εισοδήματα του φορολογούμενου προκύπτει αντικειμενική και αναντίρρητη αδυναμία του φορολογούμενου να έχει την απαραίτητη ρευστότητα, προκειμένου να καταβάλλει τον φόρο που επεβλήθη. Ένας συνταξιούχος ή ένας μισθωτός με 1.000 ευρώ μηνιαίο εισόδημα είναι απόλυτα λογικό να μην δύναται να καταβάλλει ΕΝΦΙΑ ή ΦΑΠ στις περιπτώσεις που το ποσό αυτό υπερβαίνει το ετήσιο εισόδημά του κάτι που όμως δεν τον καθιστά αυτοδίκαια εγκληματία. Αυτός είναι και ο λόγος που ζητάμε να υπάρξει σχετική νομοθετική παρέμβαση.

Μια δεύτερη βελτίωση που πρέπει να επέλθει αφορά στο περιεχόμενο, που είναι και η την ουσία του δικαστικού ελέγχου σε αυτές τις περιπτώσεις αξιόποινης φοροδιαφυγής.

Η εμπειρία έχει αποδείξει ότι ο οφειλέτης του Δημοσίου αντιμετωπίζεται στην δίκη μόνο επιδερμικά, εξετάζεται δηλαδή μόνο ως προς το αν κατέβαλε ή όχι την οφειλή, χωρίς ποτέ ο δικαστής επ' της ουσίας να ελέγχει το «*άλλως δύνασθαι πράττειν*», δηλαδή αν ο κατηγορούμενος είχε την δυνατότητα να καταβάλλει και παρ' όλα αυτά δεν το έκανε. Μια τέτοια όμως πρακτική αποτελεί όντως κοινωνικοθητική απαξία και συνιστά μια αντικοινωνική και καταδικαστέα συμπεριφορά.

Προκειμένου να αρθεί η παραπάνω αδικία θεωρούμε ότι πρέπει να θεσμοθετηθεί η υποχρέωση του δικαστή ουσίας να ελέγχει αυτόν τον όρο, αν δηλαδή ο κατηγορούμενος μπορούσε, αλλά δεν πλήρωσε. Αυτή η αντιμετώπιση είναι δίκαιη και εύλογη σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κατηγορούμενος ουδέποτε είχε την δυνατότητα να επιλέξει και να πράξει το ορθό, δηλαδή να καταβάλει το χρέος του. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα στις οφειλές από ΦΠΑ, όπου το κράτος ζητά να του καταβληθεί το ΦΠΑ της συναλλαγής, ακόμη και αν ο αντισυμβαλλόμενος του κατηγορούμενου αποδεδειγμένα δεν τού το απέδωσε. Πραγματικά αδυνατούμε να αντιληφθούμε για ποιον λόγο θα πρέπει να θεωρηθεί εγκληματίας κάποιος επιχειρηματίας, ο οποίος έμεινε απλήρωτος και δεν εισέπραξε τον ΦΠΑ που απεικονίζεται στα τιμολόγια της συναλλαγής! Αντίστοιχα φαινόμενα υπάρχουν και στις περιπτώσεις των επιχειρηματιών που η Δ.Ο.Υ. τους έχει «*ρίξει*» τα βιβλία (εξωλογιστικός προσδιορισμός για χρήσεις έως το 2013). Έχει παρατηρηθεί ότι σε αυτές τις περιπτώσεις οι οφειλές που προκαλούνται πλησιάζουν ή και υπερβαίνουν τον ετήσιο τζίρο, δηλαδή το σύνολο των εισπράξεων του φορολογούμενου, με αποτέλεσμα να μην μπορούν εκ των πραγμάτων να καταβληθούν τα ποσά των φόρων που καταλογίστηκαν. Θεωρούμε ότι δεν δικαιολογείται να έχει αξιόποινο χαρακτήρα η μη καταβολή των σχετικών ποσών φόρων, όταν αυτή οφείλεται σε αποδεδειγμένη αντικειμενική αδυναμία. Για αυτό ζητούμε να ελέγχεται ουσιαστικά από το ποινικό δικαστήριο αν ο φορολογούμενος είχε πραγματικά την δυνατότητα να καταβάλλει το φόρο που τού επιβλήθηκε.

Είναι πραγματικά δείγμα νομικού πολιτισμού να ληφθεί πρόνοια για αυτές τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η παράλειψη καταβολής του φόρου δεν οφείλεται σε δόλο ή αμέλεια, αλλά σε αντικειμενική αδυναμία.

Προς άρση τέλος κάθε τυχόν υποψίας, θα μπορούσε να τεθεί ως όρος στον φορολογούμενο να εκχρηστεί κάθε τυχόν περιουσιακό στοιχείο έχει και δεν έχει γνωστοποιήσει στο Ελληνικό Δημόσιο (στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό), ώστε να μην μπορούν να ωφεληθούν από μια τέτοια διάταξη οι τυχόν στρατηγικοί κακοπληρωτές, που θα έβλεπαν έτσι σε κίνδυνο τα περιουσιακά τους στοιχεία στο εξωτερικό. Έτσι θα ξεχωρίζουν οι καλόπιστοι φορολογούμενοι σε αντικειμενική αδυναμία από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.

Η Ένωση Φορολογουμένων Ελλάδας και τα μέλη της σας προσκαλούν όχι μόνο να λάβετε σοβαρά τις ανωτέρω προτάσεις μας αλλά και να μας πείτε ποια είναι η δική σας άποψη σε αυτά τα δύο ζητήματα, τα οποία, όπως είναι προφανές, δεν έχουν δημοσιονομικό κόστος, εφόσον δεν αποσκοπούν στην μείωση των φορολογικών εσόδων, αλλά μόνο στην πιο ανθρώπινη αντιμετώπιση ορισμένων θυμάτων της οικονομικής κρίσης.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε απορία σας επί των ανωτέρω προτάσεών μας, ώστε να ξεκινήσει ένας θεσμικός διάλογος γύρω από αυτά τα θέματα που μπορεί μεν να μην αφορούν σε μεγάλο αριθμό φορολογούμενων, αλλά είναι δείγμα νομικού πολιτισμού να εξασφαλίζουμε για αυτές τις περιπτώσεις ένα νομικό πλαίσιο δίκαιο, λογικό και πάνω απ' όλα ανθρώπινο.

Με τιμή

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χρήστος Κλειώσης

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Θρασύβουλος Μίαρης